

Przyjęte założenia zasad planowania dochodów i wydatków budżetowych.

Budżet gminy Góra Kalwaria na 2024 rok został opracowany na podstawie materiałów planistycznych złożonych przez jednostki budżetowe i pomocnicze gminy, instytucje kultury, wydziały Urzędu Miasta i Gminy Góra Kalwaria oraz propozycje zgłoszone przez radnych, sołtysów i mieszkańców gminy, w oparciu o aktualne przepisy prawne.

Prognozowane dochody budżetu gminy oszacowano w oparciu o ocenę finansów i mienia gminy, prognozę wstępną oraz na podstawie informacji Ministra Finansów z dnia 13.10.2023r. nr ST3.4750.19.2023 w sprawie rocznych planowanych kwot subwencji i udziałów gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych. Należy nadmienić, że zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, udział gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych – PIT w 2024 roku będzie wynosić 38,46%. Plan dochodów z tytułu subwencji ogólnej przyjęto na podstawie danych z Ministerstwa Finansów. Zgodnie z art. 7 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, subwencja ogólna dla gmin składa się z części wyrównawczej, równoważącej i oświatowej. Gmina Góra Kalwaria nie spełnia wymogów dotyczących części wyrównawczej (*dochód podatkowy na 1 mieszkańca gminy, wskaźnik G, jest wyższy od 92% średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca kraju oraz gęstość zaludnienia w gminie jest większa niż średnia gęstość zaludnienia w kraju*) subwencji ogólnej. Po raz dwunasty gmina spełnia wymogi dotyczące części równoważącej (*wydatki na dodatki mieszkaniowe w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy były wyższe od 90% średnich wydatków na dodatki mieszkaniowe wszystkich gmin wiejskich i wiejsko-miejskich w przeliczeniu na 1 mieszkańca*) subwencji ogólnej, którą otrzyma w wysokości 264.476 zł. Gmina otrzyma również część oświatową subwencji ogólnej w kwocie 42.184.055 zł.

Planuje się, że Gmina Góra Kalwaria w 2024 roku otrzyma dotacje celowe na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz dofinansowanie zadań własnych, dotyczących głównie opieki społecznej. Prognozowane dochody z tego tytułu przyjęto na podstawie informacji Wojewody Mazowieckiego z dnia 25 października 2023 r. oraz Krajowego Biura Wyborczego z dnia 23 października 2023 r. Dodatkowo, na nadchodzący rok budżetowy, przyjęto dochody związane z zabezpieczeniem działań z zakresu kwalifikacji wojskowej, również na podstawie informacji Wojewody Mazowieckiego z dnia 27 października 2023 r.

Ponadto, Gmina otrzyma w roku 2024 środki finansowe na projekty współfinansowane z funduszy Unii Europejskiej, które przeznaczy zgodnie z podpisanymi umowami – zestawienie Nr 3 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2024 rok.

Planowane wydatki bieżące oszacowano wstępnie biorąc pod uwagę poziom przewidywanych dotacji, subwencji oraz pozostałych dochodów. Ustalono również wydatki majątkowe, w ramach których głównie planuje się zadania inwestycyjne jako kontynuację zadań rozpoczętych w latach ubiegłych oraz krótkoterminowe inwestycje do realizacji w roku 2024 (wyszczególnienie w zestawieniu Nr 4).

Na realizację gminnego programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Góra Kalwaria zabezpieczono środki wskazane w zestawieniu Nr 6 do projektu uchwały w sprawie przyjęcia budżetu gminy na 2024 rok. Natomiast w zestawieniu Nr 7 wyszczególniono dochody z tytułu wpływu części opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych obrotu hurtowym oraz wydatki na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu. W omawianym zestawieniu wyszczególniono wydatki na

półkolonie realizowane w jednostkach budżetowych Gminy dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

Wydatki na ochronę środowiska i gospodarki wodnej w 2024 roku zaplanowano w wysokości wpływów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, tj. w wysokości 40.000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków przez mieszkańców Gminy. Natomiast w zestawieniu Nr 10 wyodrębniono z projektu budżetu dochody z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wydatki nimi finansowane w 2024 roku. Wydatki w tej dziedzinie, nie bilansują się z dochodami ze względu na rzeczywiste koszty systemu gospodarowania odpadami – na podstawie Uchwały Nr LXIV/591/2022 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 26 stycznia 2022 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W założeniach projektu uwzględniono realizację wydatków w ramach Funduszu Sołeckiego – środki będące do dyspozycji jednostek pomocniczych gminy w 2024 roku określone są w zestawieniu Nr 12 do projektu uchwały w sprawie przyjęcia budżetu gminy na 2024 rok. Wydatki realizowane w ramach ustawy o funduszu sołeckim, wyliczone zgodnie z art. 3 ust. 1 tej ustawy, ukształtowały się na poziomie 1.238.277 zł. Rada Miejska w dniu 27 czerwca 2014 r. podjęła Uchwałę Nr LVIII/638/2014 w sprawie określenia zasad zwiększania środków funduszu sołeckiego przypadających na poszczególne sołectwa. Po uwzględnieniu zapisów niniejszej Uchwały, środki będące do dyspozycji jednostek pomocniczych Gminy na 2024 rok ukształtowały się ostatecznie na poziomie 1.326.622 zł.

Projekt budżetu na 2024 rok skonstruowano przy założeniu, iż roczny plan finansowy powinien zapewnić nie tylko realizację podstawowych zadań gminy, ale w sposób optymalny zabezpieczyć realizację wszystkich niezbędnych potrzeb mieszkańców (głównie z zakresu oświaty, opieki społecznej, ochrony zdrowia, edukacyjnej opieki wychowawczej, kultury, kultury fizycznej oraz bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej oraz gospodarki komunalnej i ochrony środowiska).

CHARAKTERYSTYKA DOCHODÓW BUDŻETU GMINY NA 2023 ROK

Ogółem dochody budżetowe na 2024 rok zaplanowano w kwocie 205.990.351 zł , w tym:

a/ bieżące 178.639.479 zł

b/majątkowe 27.350.872 zł

Na ogólną kwotę dochodów składają się:

- dochody własne 125.888.695 zł

- subwencja oświatowa i równoważąca 42.448.531 zł

- pozyskane środki oraz dotacje 37.653.125 zł

W poszczególnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego plan dochodów przedstawia się następująco:

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo	7.000 zł
Rozdział 01095 – pozostała działalność	7.000 zł
Dochody z tytułu czynszów za obwody łowieckie.	

Dział 600 – Transport i łączność **6.737.310 zł**

Darowizna celowa na budowę drogi w Podłęczu (200.000 zł) oraz dotacja z gminy Konstancin – Jeziorna na organizowanie lokalnego transportu zbiorowego (180.000 zł) oraz rozliczenia z lat ubiegłych, kary wynikające z umów wraz z odsetkami (7.510 zł).

Środki otrzymane z Województwa Mazowieckiego na remont ul. Chopina w Górze Kalwarii (1.500.000 zł) oraz z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na przebudowę drogi gminnej w Solcu (2.949.800 zł) oraz budowę ul. por. Jana Białka w Górze Kalwarii (1.900.000 zł).

Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa **11.068.196 zł**

Dochody otrzymane z czynszów za lokale użytkowe i mieszkalne, wpływy za wodę, ścieki, gaz i c.o. oraz dzierżawę terenu pod garaże realizowane w jednostce budżetowej Administracja Budynków komunalnych oraz dochody otrzymane z najmu, dzierżawy i sprzedaży składników majątkowych gminy oraz wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości i wpłat z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości realizowane w UMiG. Dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano w wysokości 4.968.088 zł ze względu na przygotowanie nieruchomości do sprzedaży zgodnie z oczekiwaniem rynku. Przygotowano łącznie 3 duże nieruchomości gruntowe z miasta Góra Kalwaria.

Dział 750 - Administracja publiczna **2.260.278 zł**

Rozdział 75011 - urzędy wojewódzkie **271.102 zł**

Dotacja na realizację zadań z zakresu administracji rządowej **271.002 zł**

Dochody gminy związane z realizacją w/w zadań **100 zł**

Rozdział 75023 – urzędy gmin **1.980.340 zł**

Środki otrzymane z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na modernizację Ratusza (1.080.940 zł), pomoc finansowa z Samorządu Województwa Mazowieckiego (891.000 zł) oraz rozliczenia z lat ubiegłych i różne dochody (8.400 zł).

Rozdział 75085 – wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego **8.836 zł**

Na tę kwotę składają się wpływy z najmu (8.336 zł) oraz z różnych dochodów (500 zł) realizowane przez Zespół Obsługi Placówek Oświatowych.

Dział 751– Urzędy naczelnich organów władzy państwowej **5.450 zł**

Rozdział 75101 – urzędy naczelnich organów władzy państwowej **5.450 zł**

Dotacja na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców.

Dział 752 – Obrona narodowa **5.800 zł**

Rozdział 75224 – kwalifikacja wojskowa **5.800 zł**

Dotacja na zadanie zlecone związane z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej.

Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne **42.300 zł**

Rozdział 75412 – ochotnicze straże pożarne **2.000 zł**

Rozliczenia z lat ubiegłych.

Rozdział 75416 - straż miejska **40.300 zł**

Wpływy z wymierzonych przez Straż Miejską mandatów porządkowych i zwrotów kosztów upomnień.

Dział - 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem 95.412.060 zł

Rozdział 75601 – wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych 81.000 zł

Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej wraz z odsetkami.

Rozdział 75615 - wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych 23.882.300 zł

Wpływy z podatków: rolnego, leśnego, od środków transportowych, nieruchomości i czynności cywilno-prawnych.

Rozdział 75616 - wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych 14.699.400 zł

Wpływy z podatków: rolnego, leśnego, od nieruchomości, środków transportowych, czynności cywilnoprawnych, spadków i darowizn oraz z opłat: targowej i administracyjnej.

Rozdział 75618 - wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw 2.102.350 zł

Wpływy za udzielanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu, opłaty skarbowej, z tytułu zajęcia pasa drogowego na drogach gminnych oraz opłaty adiacenckiej i renty planistycznej.

Rozdział 75621 - udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa 54.647.010 zł

Planowane udziały gminy Góra Kalwaria we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) i osób prawnych (CIT).

Dział 758 - Różne rozliczenia 43.908.031 zł

Odsetki od środków na rachunkach bankowych (1.439.500 zł), część równoważąca i oświatowa subwencji ogólnej - zgodnie z informacją Ministra Finansów (42.448.531 zł), zwrot VAT za lat ubiegłych (20.000 zł).

Dział 801 - Oświata i wychowanie 16.623.145 zł

Wpłaty rodziców za korzystanie z wychowania przedszkolnego 211.000 zł

Wpłaty rodziców za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego 1.130.000 zł

Wpłaty rodziców za korzystanie z wyżywienia w pozostałych placówkach oświatowych 2.144.300 zł

Wpłaty za dzieci uczęszczające do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych na terenie Gminy Góra Kalwaria, a zamieszkujące na terenie innych gmin 337.000 zł

Wpłaty za najem mieszkań dla nauczycieli i innych pomieszczeń w szkołach 85.050 zł

Wpłaty z różnych opłat, dochodów i rozliczeń 129.160 zł

Dotacja z budżetu państwa na zadania związane z wychowaniem przedszkolnym 1.447.485 zł

Dotacja z państwowego funduszu celowego na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych

z przeznaczeniem na budowę sali gimnastycznej przy szkole w Czaplinku (transza w roku 2024)

600.000 zł

Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych z przeznaczeniem na rozbudowę szkoły w Kątach (transza w roku

2024)	7.841.250 zł
Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych z przeznaczeniem na rozbudowę szkoły w Czersku (transza w roku 2024)	2.570.000 zł
Dotacje otrzymane z budżetu Unii Europejskiej na realizację 2 projektów z programu Erasmus+ w Szkole Podstawowej w Czersku	127.900 zł
Dział 852 - Pomoc społeczna	1.745.197 zł
z tego:	
– dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej zleconych gminie (33.748 zł),	
– dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy (1.590.059 zł),	
– wpływy z tytułu świadczenia usług opiekuńczych (99.000 zł),	
– pozostałe dochody (22.390 zł).	
Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	121.400 zł
Wpłaty rodziców za półkolonie organizowane w szkołach	121.400 zł.
Dział 855 - Rodzina	10.373.407 zł
<i>Rozdział 85501 – świadczenia wychowawcze</i>	<i>4.000 zł</i>
Rozliczenia z lat ubiegłych wraz z odsetkami	4.000 zł
<i>Rozdział 85502 – świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego</i>	<i>10.130.500 zł</i>
Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie	10.053.000 zł
Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej	55.000 zł
Wpływy z rozliczeń z lat ubiegłych wraz z odsetkami	22.500 zł
<i>Rozdział 85503 – karta dużej rodziny</i>	<i>1.407 zł</i>
Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych (1.397 zł) oraz dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (10 zł).	
<i>Rozdział 85513 – składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów</i>	<i>122.000 zł</i>
Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych.	
<i>Rozdział 85516 – system opieki nad dziećmi w wieku do lat 3</i>	<i>115.500 zł</i>
- wpłaty rodziców dzieci korzystających ze żłobka gminnego	115.200 zł
- wpływy z różnych dochodów	300 zł.
Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	11.709.876 zł
<i>Rozdział 90001 – gospodarka ściekowa i ochrona wód</i>	<i>4.800 zł</i>
Udział Gminy we wpływach za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej (4.700 zł) oraz wpływy z refaktur (100 zł).	

<i>Rozdział 90002 – gospodarka odpadami</i>	10.994.772 zł
Wpływy z opłat pobieranych od mieszkańców za zagospodarowanie odpadów komunalnych.	
<i>Rozdział 90005 – ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu</i>	351.650 zł
Wpływy z WFOŚiGW w Warszawie na podstawie porozumienia o realizacji programu „Czyste powietrze” (52.000 zł), dotacja na realizację projektu partnerskiego, współfinansowanego z budżetu Unii Europejskiej „Mazowsze bez smogu” (299.650 zł).	
<i>Rozdział 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg</i>	36.000 zł
Rozliczenie z lat ubiegłych.	
<i>Rozdział 90019 – wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska</i>	40.000 zł
Wpływy z opłat za wycinkę drzew.	
<i>Rozdział 90026 – pozostałe zadania związane z gospodarką odpadami</i>	117..000 zł
Wpłaty za zwrot kosztów egzekucji opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i odsetki za zwłokę w zapłacie tych należności.	
<i>Rozdział 90095 – pozostała działalność</i>	165.654 zł
Wpływy z wynajmu słupów ogłoszeniowych (3.000 zł) oraz pomoc finansowa z Samorządu Województwa Mazowieckiego z przeznaczeniem na budowę tężni w Górze Kalwarii (162.654 zł).	

Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego **3.829.110 zł**

Środki otrzymane z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na prace restauratorskie przy wieży bramnej Zamku w Czersku (392.000 zł) oraz Kościele Podwyższenia Krzyża w Górze Kalwarii (3.427.990 zł), wpływy z refaktur wystawianych za korzystanie ze świetlicy w Solcu wraz z odsetkami za zwłokę (9.120 zł).

Dział 926 - Kultura fizyczna **2.141.791 zł**

- wpływy z usług świadczonych przez Ośrodek Sportu i Rekreacji - sprzedaż biletów wstępu na basen, sprzedaż czepków i okularów pływackich oraz dochody z wynajmu pomieszczeń.

CHARAKTERYSTYKA WYDATKÓW BUDŻETU GMINY NA 2023 ROK

Wielkość, kierunki i rodzaje wydatków budżetu gminy determinowane są zakresem zadań własnych i możliwościami finansowymi budżetu. Kwotę wydatków, jaką założono na 2024 rok w wysokości 215.307.044 zł oparto na przeprowadzonej analizie złożonych przez:

- jednostki budżetowe,
- komórki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy,
- instytucje kultury,
- rady sołeckie i mieszkańców,
- jednostki organizacyjne nie powiązane z budżetem gminy

propozycji projektów ich budżetów oraz przewidywanego wykonania roku bieżącego, uwzględniając sytuację ekonomiczną na rynku. Po skalkulowaniu dochodów okazało się, że potrzeby wg złożonych wniosków nie mogą być pokryte w 100 % z planowanych dochodów na rok 2024 z tego względu przy konstruowaniu budżetu zastosowano następujące zasady:

1. w pierwszej kolejności ustalono wysokość wydatków bieżących, które zapewniają

prawidłowe funkcjonowanie jednostek organizacyjnych gminy, realizację zadań komunalnych oraz ustalono wydatki obligatoryjne;

2. w dalszym etapie zabezpieczono środki finansowe związane z obsługą długu jednostki samorządu terytorialnego, tj. środki na zapłatę odsetek wyemitowanych w latach ubiegłych obligacji na zrównoważenie budżetu gminy;
3. w zakresie wydatków majątkowych uwzględniono zadania wynikające z podjętych w ostatnim czasie uchwał Rady Miejskiej oraz podpisanych umów, pozostałe zadania inwestycyjne ograniczono do zadań priorytetowych.

W tak opracowanym projekcie dominują wydatki bieżące, niezbędne na zaspokojenie szerokiego zakresu potrzeb związanych z funkcjonowaniem gminy w wysokości 176.726.685 zł. Wydatki majątkowe zaplanowano w wysokości 38.580.359 zł co stanowi prawie 18% ogółu wydatków.

W 2024 roku struktura finansowa wydatków majątkowych przedstawia się następująco:

1/ środki własne	8.155.407 zł
z tego : środki w ramach funduszu sołeckiego	447.678 zł
2/ otrzymane środki i dotacje	23.524.952 zł
3/ finansowanie dłużne	6.900.000 zł

Wykaz zadań inwestycyjnych zawiera zestawienie Nr 4 do projektu uchwały Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia budżetu na 2024 rok. Nakłady na zadania inwestycyjne zostały zaplanowane do wartości szacunkowej zadań i mogą one ulec zmianie po przeprowadzeniu przetargów na ich realizację.

W poszczególnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego plan wydatków przedstawia się następująco:

Dział 010 - Rolnictwo i leśnictwo **528.500 zł**

Wydatki w tym dziale przeznaczono na wykonanie ekspertyz (2.000 zł) oraz kwotę 107.000 zł jako dotację celową dla spółki wodnej, która zostanie wydatkowana wg zasad określonych w uchwale podjętej przez Radę Miejską w sprawie przyjęcia trybu i zasad przyznawania spółce wodnej na terenie gminy Góra Kalwaria dotacji celowej przeznaczonej na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz realizację inwestycji ze środków budżetu gminy Góra Kalwaria.

W rozdziale 01030 zabezpieczono kwotę 19.500 zł jako wpłatę na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% planowanych do uzyskania wpływów z podatku rolnego oraz ewentualne rozliczenie końcowe roku budżetowego 2023.

W rozdziale 01044 zabezpieczono kwotę 400.000 zł jako wydatki majątkowe, z przeznaczeniem na :

- budowę kanalizacji sanitarnej z rynku w Czersku do Zamku Książąt Mazowieckich – 100.000 zł,
- przebudowę kanalizacji sanitarnej w Kątach – 250.000 zł,
- dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na podstawie programu przyjętego uchwałą Rady Miejskiej – 50.000 zł.

Dział 500 – Handel **1.053.828 zł**

Wydatki związane z prowadzeniem targowiska gminnego (348.892 zł) oraz budowę nowego targowiska gminnego (15.000 zł).

Ponadto, w omawianej dziedzinie, zabezpieczono kwotę 689.936 zł na realizację projektu „A

Sustainable Urban Marketplace: Participatory urban governance for safe, green and inclusive fresh market management in Indonesia” – projekt partnerski z gminą North Halmahera w Indonezji”.

Dział 600 - Transport i łączność **21.666.853 zł**

Wydatki przeznaczono na utwardzanie, równanie i naprawę dróg gruntowych, remonty cząstkowe nawierzchni ulic, dróg asfaltowych i chodników, opłaty za umieszczenie urządzeń w pasach dróg, dofinansowanie lokalnego transportu zbiorowego oraz dotacje na dofinansowanie linii lokalnego transportu zbiorowego obsługującego gminę. W dziale tym zaplanowano również wydatki majątkowe w łącznej kwocie 12.915.892 zł, z przeznaczeniem na:

- przebudowę drogi gminnej w miejscowości Solec, drogi 2 KDD w Brześcach, dróg gminnych na osiedlu Ankra, przebudowę z rozbudową drogi Czapli – Buczynów oraz rozbudowę ul. Przemysłowej w Baniosze;
- budowę ul. Wiśniowej w Łubnej, ul. Walewickiej, ul. Papczyńskiego, ul. Wiśniowej i ul. por. Jana Białka w Górze Kalwarii, ul. Spacerowej w Kątach, ul. Słonecznej w Baniosze, ul. Długiej w Moczydłowie;
- budowę drogi w Podłęczu i Lininie;
- budowę chodnika wzdłuż ul. Pijarskiej i Kościuszki w Górze Kalwarii oraz wzdłuż ul. Ogrodowej w Dobieszu, a także chodnika w Czachówku;
- budowę ronda na skrzyżowaniu ulic Pijarskiej, Sportowej, Mickiewicza i Chopina w Górze Kalwarii;
- przebudowę odwodnienia ul. Kalwaryjskiej w Górze Kalwarii;
- przebudowę rynku w Górze Kalwarii.

Dział 630 Turystyka **1.000 zł**

Środki zabezpieczone na zadania z zakresu upowszechniania turystyki w regionie.

Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa **5.748.493 zł**

Zabezpieczono środki na :

- funkcjonowanie jednostki budżetowej "Administracja Budynków Komunalnych". Przedmiotem działania w/w jednostki w omawianej dziedzinie jest administrowanie lokalami wchodzącymi w skład majątku gminy, której dochody w 2024 roku są zaplanowane w wysokości 4.088.299 zł a wydatki 5.113.159 zł.;
- pokrycie kosztów wyceny nieruchomości i zasobów mieszkaniowych, opłat notarialnych, ogłoszeń i innych kosztów związanych z gospodarką nieruchomościami w kwocie 329.750 zł;
- wykup gruntów pod drogi gminne w kwocie 305.584 zł.

Dział 710 - Działalność usługowa **516.542 zł**

Środki przeznaczone na opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego lub ich zmian, zmianę studium oraz opracowania geodezyjne i kartograficzne.

Dział 750 - Administracja publiczna **19.053.695 zł**

Planowana kwota przeznaczona jest na wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie oraz na wydatki związane z funkcjonowaniem: Urzędu, Rady Miejskiej i promocji gminy. Ponadto, zaplanowano wypłatę diet radnych za udział w sesjach

Rady Miejskiej i wypłatę sołtysom diet oraz prowizji od zebranych podatków i organizację spotkań mieszkańców (w ramach funduszu sołectkiego).

Dodatkowo, w dziale tym, ujęto wydatki na funkcjonowanie Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych w kwocie łącznej 1.801.144 zł oraz na wydatki inwestycyjne:

- komputeryzacja Urzędu w kwocie 27.600 zł;
- zakup ekranów i tablic ETO w łącznej kwocie 75.000 zł;
- przebudowa ogrodzenia Urzędu Miasta i Gminy wraz z budową wiaty śmietnikowej w kwocie 100.000 zł;
- modernizacja Ratusza w kwocie 1.287.000 zł (dofinansowanie z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19);
- termomodernizacja budynku Urzędu Miasta i Gminy w Górze Kalwarii w kwocie 891.000 zł (dofinansowanie z Samorządu Województwa Mazowieckiego).

Dział 751- Urzędy naczelnych organów władzy państwowej **5.450 zł**

Powyższa kwota dotacji celowej przeznaczona jest na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców w gminie.

Dział 752 – Obrona narodowa **10.000 zł**

Wydatki związane z utrzymaniem miejsc pamięci oraz prowadzeniem spraw związanych z kwalifikacją wojskową.

Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa **2.003.470 zł**

Planowana kwota przeznaczona jest na zabezpieczenie gotowości bojowej Ochotniczych Straży Pożarnych, wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem Straży Miejskiej oraz wydatki bieżące z zakresu obrony cywilnej. W dziale tym zabezpieczono również kwotę 74.782 zł na bieżące wydatki związane z funkcjonowaniem monitoringu miejskiego, budowę monitoringu w m. Kąty (58.800 zł - w ramach funduszu sołectkiego), dotację na dofinansowanie zakupu ratowniczo-gaśniczego (300.000 zł) oraz dotację celową na zadania: ratownictwa górskiego i wodnego (15.000 zł).

Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem **40.000 zł**

Wydatki związane z postępowaniem komorniczym i doradztwem podatkowym.

Dział 757 - Obsługa długu publicznego **3.111.442 zł**

Środki przeznaczone na zapłacenie odsetek od wyemitowanych w latach ubiegłych obligacji komunalnych oraz inne wydatki związane z obsługą długu.

Dział 758 - Różne rozliczenia **922.468 zł**

W dziale tym zaplanowano:

- zakup usług bankowych w wysokości 180.020 zł,
- wydatki związane z zapłatą podatku VAT w wysokości 51.950 zł,
- zakup usług bankowych na potrzeby projektu realizowanego za środki z budżetu Unii Europejskiej „A Sustainable Urban Marketplace: Participatory urban governance for safe, green

andinclusive fresh market management in Indonesia” – projekt partnerski z gminą North Halmahera w Indonezji” w wysokości 1.698 zł,
- rezerwę ogólną, zgodnie z art. 222 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, na nieprzewidziane wydatki w wysokości 215.400 zł,
- rezerwę celową, zgodnie z art. 222 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na zarządzanie kryzysowe, zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym, w wysokości 473.400 zł.

Dział 801 - Oświata i wychowanie

93.497.886 zł

W omawianej dziedzinie zabezpieczone zostały wydatki związane z funkcjonowaniem szkół podstawowych, liceum ogólnokształcącego, przedszkoli samorządowych, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, stołówek szkolnych oraz na dotacje dla szkoły niepublicznej, przedszkoli niepublicznych i publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż JST i osoby fizyczne, a także zwroty kosztów związanych z edukacją przedszkolną dzieci mieszkających na terenie gminy Góra Kalwaria, a uczęszczających do placówek na terenie innych gmin. Ponadto, w omawianej dziedzinie, zabezpieczono wydatki ponoszone na dowóz uczniów do szkół i doksztalcanie nauczycieli oraz nagrody wg KN art 49, a także środki na realizację projektów w ramach Erasmus+ w SP w Czersku.

W omawianej dziedzinie, zaplanowano również wydatki na realizację następujących zadań inwestycyjnych:

- rozbudowa szkoły w Kątach,
- rozbudowa szkoły w Czersku,
- budowa sali gimnastycznej z zapleczem sportowo – dydaktycznym przy SP w Czaplunku,
- założenie klimatyzacji w pomieszczeniach świetlicy szkolnej w SP Nr 2 w Górze Kalwarii,
- założenie klimatyzacji na poddaszu użytkowym w SP w Dobieszu,
- budowę zadaszenia placu zabaw w przedszkolu w Baniosze,
- zakup pieca konwencyjno - parowego dla przedszkola Nr 1 w Górze Kalwarii.

Dział 851 - Ochrona zdrowia

1.689.780 zł

Wydatki przeznaczone, zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy o działalności leczniczej, na finansowanie programu:

- doraźnej pomocy lekarskiej	423.000 zł;
- szczepienia seniorów p/grypie	27.000 zł;
- szczepienia dzieci p/meningokokom	49.700 zł;
- Profilaktyki boreliozy	90.080 zł.

W dziale tym zabezpieczono również środki na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii zgodnie z przyjętym przez Radę Miejską Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Góra Kalwaria oraz zabezpieczono środki na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, w tym zabezpieczono kwotę 110.000 zł na zlecenie realizacji zadań organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego.

Dział 852 – Pomoc społeczna

8.218.990 zł

Wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem Ośrodka Pomocy Społecznej, dożywianiem dzieci, wypłatą składek na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłków pielęgnacyjnych, dodatków

mieszkańczych i zapomóg dla podopiecznych. Ponadto, zabezpieczono kwotę 1.000.000 zł w związku z opłatą za pobyt w domu pomocy społecznej pensjonariuszy z terenu naszej gminy oraz kwotę 65.000 zł na realizację zadań z zakresu polityki społecznej i pomocy prorodzinnej.

Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza **841.686 zł**

Wydatki związane z funkcjonowaniem świetlic szkolnych. W dziale tym przeznaczono również środki na zorganizowanie wycieczki letniej dzieci i młodzieży, na bezpłatną naukę pływania dla dzieci z klas II, III i IV szkół podstawowych oraz wypłatę stypendiów dla młodzieży szczególnie uzdolnionej i innych form pomocy dla uczniów.

Dział 855 – Rodzina **12.975.803 zł**

Rozdział 85501 – świadczenie wychowawcze **4.000 zł**

Zwrot nienależnie pobranych świadczeń.

Rozdział 85502 – świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego **10.115.500 zł**

Wypłata świadczeń to 9.773.000 zł, pozostałe wydatki w kwocie łącznej 342.500 zł związane są z funkcjonowaniem programów pomocowych i zwrotem świadczeń nienależnie pobranych.

Rozdział 85503 – karta dużej rodziny **1.397 zł**

Wydatki związane z zakupem materiałów na realizację programu rządowego.

Rozdział 85504 – wspieranie rodziny **257.500 zł**

Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny.

Rozdział 85508 – rodziny zastępcze **840.000 zł**

Wydatki na pobyt dzieci w rodzinach zastępczych.

Rozdział 85513 - składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów **122.000 zł**

Rozdział 85516 – system opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 **1.635.406 zł**

Wydatki w tym dziale przeznaczone są na dotacje z budżetu gminy na prowadzenie niepublicznych żłobków (na podstawie podjętej przez Radę Miejską uchwały) w łącznej wysokości 837.000 zł oraz na bieżące funkcjonowanie gminnego żłobka w łącznej wysokości 798.406 zł.

Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska **23.369.136 zł**

Wydatki w tym dziale są przeznaczone na:

- gospodarkę odpadami (w tym odpadami komunalnymi),
- oczyszczanie miasta i wsi,
- utrzymanie zieleni,
- oświetlenie ulic, placów i dróg,
- konserwację oświetlenia ulicznego,
- opiekę nad zwierzętami bezdomnymi,
- wymianę źródeł ogrzewania,
- wniesienie wkładów do ZGK Sp. z o.o.,
- budowę tężni w Górze Kalwarii,
- zakupu zestawu sprawnościowego na teren rekreacyjny przy ul. Podleśnej w sołectwie Baniocha – Wieś (w ramach funduszu sołectkiego),
- zakup samochodu i narzędzi do kontroli w ramach projektu „Mazowsze bez smogu” (303.301 zł) oraz bieżącą realizacją projektu (246.000 zł). Projekt partnerski, realizowany

w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021-2027, z działania: Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych,

- budowę oświetlenia ulicznego w Cendrowicach, Mikówcu, Tomicach i Obrębie (w ramach funduszu sołeckiego).

Zadania inwestycyjne zawarte w rozdziale 90015 dotyczą budowy oświetleń ulicznych projektowanych w ulicach i drogach publicznych znajdujących się na terenie gminy. Punkty świetlne po wybudowaniu stanowią majątek gminy. Zadania polegające na budowie oświetlenia ulicznego wykonywane są przez gminę w oparciu o art 18 ust. 1 pkt. 2 i 3 Prawa energetycznego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1385, z późn. zm.).

Dział 921 -Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego **8.707.369 zł**

Wydatki przeznaczone na:

- 1/ przekazanie dotacji na sfinansowanie działalności statutowej Ośrodka Kultury w Górze Kalwarii w kwocie 3.204.300 zł,
- 2/ przekazanie dotacji celowej dla Ośrodka Kultury w Górze Kalwarii z przeznaczeniem na prace restauratorskie na wieży bramnej w Zamku w Czersku w kwocie 400.000 zł (dofinansowanie z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19),
- 3/ przekazanie dotacji na sfinansowanie działalności statutowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Górze Kalwarii w kwocie 1.273.902 zł,
- 4/ przekazanie dotacji celowej dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Górze Kalwarii w kwocie 2.750 zł z przeznaczeniem na wkład własny w realizację projektu „Biblioteka łączy”,
- 5/ przekazanie dotacji celowej dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Górze Kalwarii w kwocie 15.000 zł z przeznaczeniem na wykonanie klimatyzacji w czytelnicy,
- 6/ przekazanie dotacji celowej dla Parafii NPNMP w Górze Kalwarii na wykonanie prac restauratorskich przy Kościele Podwyższenia Krzyża w Górze Kalwarii w kwocie 3.500.000 zł (dofinansowanie z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19),
- 7/ realizację zadań z zakresu kultury w kwocie 180.000 zł,
- 8/ bieżące funkcjonowanie świetlicy wiejskiej w Brzuminie, Podłęczu, Czersku, Solcu i Czarnym Lesie w kwocie 31.417 zł,
- 9/ wykonanie dokumentacji budowy świetlicy wiejskiej w Szymanowie i Wincentowie w łącznej kwocie 100.000 zł.

Dział 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody **5.000 zł**

Wydatki związane z konserwacją i utrzymaniem pomników przyrody.

Dział 926 – Kultura fizyczna **11.339.653 zł**

Wydatki przeznaczone na:

- 1/ funkcjonowanie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Górze Kalwarii,
- 2/ realizację zadań z zakresu sportu i masowej kultury fizycznej oraz utrzymanie bazy sportowej,
- 3/ utrzymanie placów zabaw na terenach wiejskich i w mieście,
- 4/ opracowanie dokumentacji na przebudowę z rozbudową Stadionu Miejskiego oraz modernizacji budynku basenu,
- 5/ budowę placu zabaw w Karolinie i Potyrczy,
- 6/ rozbudowę zaplecza sportowo – rekreacyjnego w Podłęczu,

- 7/ budowę monitoringu na placu zabaw w Wólce Załęskiej,
- 8/ rozbudowę placu zabaw w Czarnym Lesie, Baniosze przy ul. Wiejskiej i na osiedlu Linin,
- 9/ budowa placu rekreacyjnego do zajęć fitness w Szymanowie,
- 10/ budowa piłkochwyłów przy boisku w Solcu,
- 11/ budowa Street WorkOut w Wincentowie,
- 12/ budowa boiska do koszykówki w Czachówku,
- 13/ modernizację zespołu basenowego w ramach projektu partnerskiego „FORTESIE” z programu HORIZON,
- 14/ zakup traktora kosiarki i wertykulatora na potrzeby OSiR w Górze Kalwarii.

Szczegółowy plan wydatków zawiera zestawienie Nr 2 do projektu uchwały Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia budżetu na 2024 rok.

Planowane wydatki na 2024 rok są wyższe o kwotę 9.316.693 zł od planowanych dochodów, co stanowi planowany deficyt budżetu, który zostanie pokryty przychodami z Rządowego Funduszu Rozwoju Inwestycji Lokalnych w kwocie 552.168 zł, przychodami z projektu „FORTESIE” w kwocie 1.168.335 zł, przychodami z projektu „A Sustainable Urban Marketplace: Participatory urban governance for safe, green and inclusive fresh market management in Indonesia” – projekt partnerski z gminą North Halmahera w Indonezji” w kwocie 696.190 zł oraz przychodami z planowanej emisji obligacji komunalnych w kwocie 6.900.000 zł.

W 2024 roku rozchody ogółem wyniosą 4.100.000 zł i zostaną pokryte przychodami z planowanej emisji obligacji komunalnych.

Po wykonaniu opisanych operacji finansowych planowane zadłużenie gminy wynikające z wyemitowanych obligacji komunalnych osiągnie w 2024 roku wysokość 53.141.000 zł i kształtować się będzie na poziomie 25,80% planowanych dochodów. Gmina spełnia indywidualne wskaźniki spłaty zobowiązań określone w ustawie o finansach publicznych.

Burmistrz Miasta i Gminy Góra Kalwaria przedkłada Radzie Miejskiej projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem oraz pozostałymi materiałami określonymi w uchwale proceduralnej, z prośbą o przyjęcie wymienionych dokumentów i uchwalenie budżetu w zaproponowanej wysokości.